

Rapport om utvecklingen efter auditeringen

Mottagare: Nationella centret för utbildningsutvärdering

Skribent: Ole Karlsson

Datum: 28.9.2018

Innehåll

Åbo Akademi i siffror

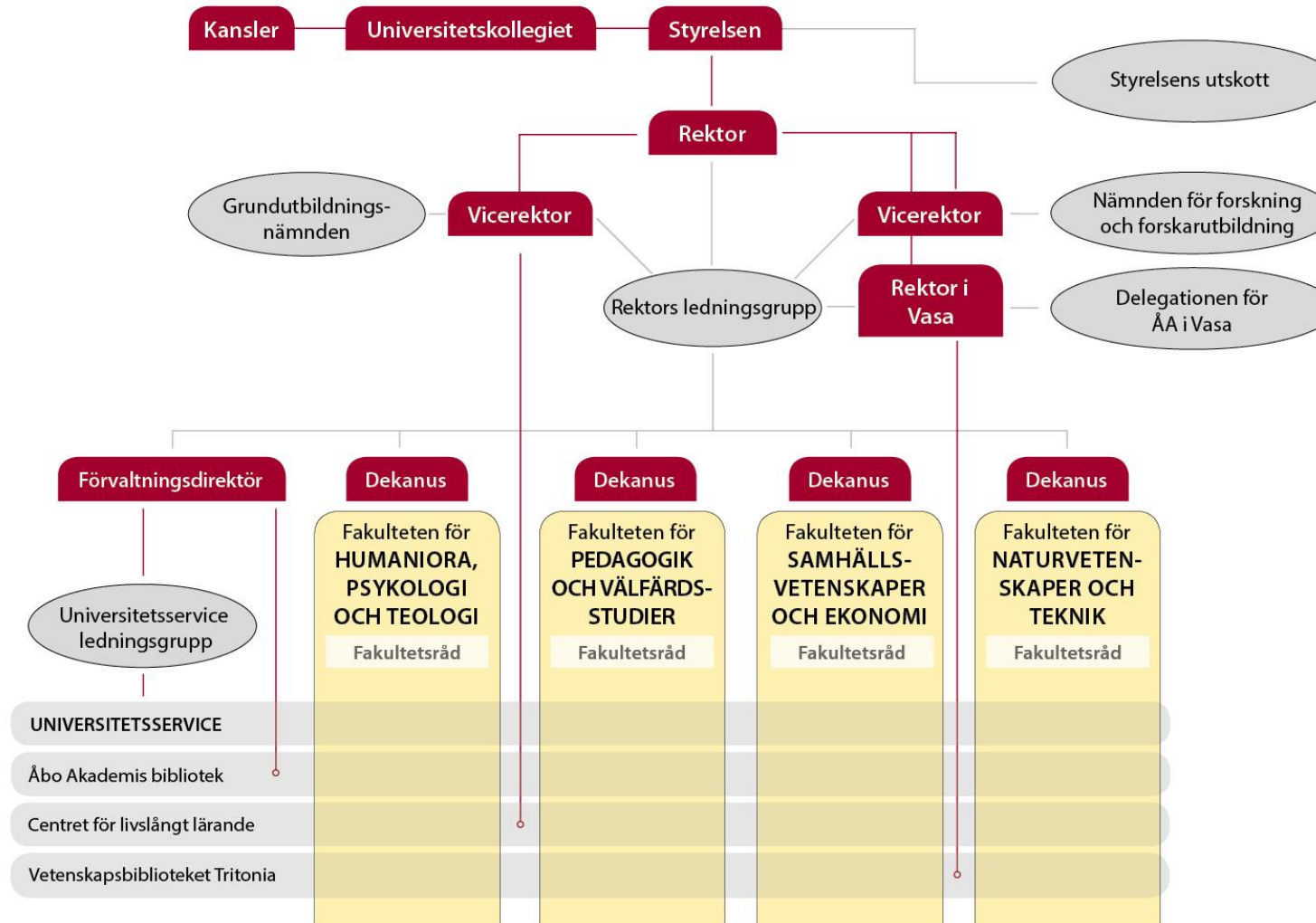
Åbo Akademis organisation

- 1) Beskrivning av högskolans kvalitetssystem
 - 2) Kvalitetssystemets utveckling sedan auditeringen
 - 3) Utvärdering av auditeringens betydelse för verksamheten
 - 4) Hur har ÅA reagerat på auditeringens utvecklingsrekommendationer
 - 5) Kvalitetssystemets effektivitet och hur systemets delar påverkar effektiviteten
 - 6) Tre effektiva förfaringssätt i kvalitetssystemet
 - 7) Kvalitetskulturens inverkan på högskolans vardag
 - 8) Konkreta åtgärder för att utveckla kvalitetskulturen
 - 9) Vilken typ av utvärderingsverksamhet skulle bäst stöda vårt kvalitetssystem och utvecklingen av verksamheten
 - 10) Utvärdering av hur bra tredje omgångens auditeringsmodell kommer att fungera för ÅA
- Vem har skrivit rapporten

Åbo Akademi i siffror

- Studerande 5 500
 - Kandidatexamina 598 (mål 590); treårsmedeltal 2015-2017
 - Magisterexamina 505 (mål 520); treårsmedeltal 2015-2017
- Forskarstuderande 780
 - Doktorsexamina 71 (mål 65); treårsmedeltal 2015-2017
- Forskning
 - Publikationer 1319 (2017); Jufo 3: 118
 - EU, FA, Tekes finansiering 13,7 milj (2017)
- Anställda 1 003 (årsverken 2017)
 - Forskande och undervisande personal 590; karriärstege 4 (prof.) 93
 - Administrativ personal 413
 - + Vasa Övningsskola 98
- Budget 106,8 milj. (2017)
 - Basfinansiering 57 milj.

Åbo Akademis organisation

1) Beskrivning av högskolans kvalitetssystem

- Åbo Akademis kvalitetshantering baserar sig på
 - Fastställda mål och värdegrund
 - Gemensamma normer
 - Definierade ansvar
 - Överenskomna arbetsmodeller (processer och rutiner)
 - Insamling och analys av uppgifter
 - Riktade satsningar
- Delstrukturerna kopplas samman och drivs framåt via ett lednings- och kvalitetshanteringssystem (LKS)

Lednings- och kvalitetshanteringsystemet

- LKS redogör för verksamhetsstyrningsprocessen som utgör drivkraften för universitetets systematiska utveckling
- LKS består av
 - ÅA:s kvalitetspolicy
 - Förutsättningarna för verksamheten
 - Den verkställande strukturen
 - Principerna för ledning och kvalitetshantering
 - Systemet i praktiken

2) Kvalitetssystemets utveckling sedan auditeringen

- Strategisk planering
 - Gradvis utveckling och fokusering av det strategiska åtgärdsprogrammet
 - Ansvarsfördelningen inom verksamheten har blivit tydligare
- Årsplanering
 - Styrelsen beslutar om årsvisa temaområden innehållande projektsatsningar
 - Verksamhetsplanens uppföljning har utvecklats
- Genomförande och rapportering
 - Processbaserade regelverk och utvecklad rapportering om verksamheten
 - Satsningar på ny infrastruktur; ekosystem för studieadministration (Peppi), ärendehanteringssystem (Docsy), system för forskningsinformation (Artur), system för rekryteringshantering (Laura) m.fl.
 - Satsningen på servicekonceptet inom administrationen har fortsatt
- Utvärdering och utveckling
 - Satsning på riskhanteringen; ÅA har anställt en intern revisor som granskar verksamhetsprocesser enligt en betydligt mer omfattande plan än tidigare.
 - Utvärderingsplan för utbildning och administration; två enheter utvärderas med externa utvärderare varje år

3) Utvärdering av auditeringens betydelse för verksamheten

- Fokus har flyttat från granskning av systemdokumentation till verksamhetens praktiska kvalitetshandling
 - En bra utveckling som gör det lättare att föra fram auditeringens idé till den akademiska personalen
 - Verksamheten utanför ledningsfunktionerna och utbildningssektorn granskades ganska begränsat trots att kvalitetssystemet gäller hela universitetet
- Nyttan särskilt under förberedelserna
 - Arbetet med självvärderingsrapporten involverade många processägare; genomgången visade på ändringsbehov och ledde till konkreta utvecklingsprojekt
 - Gav en tidtabell för arbetet med uppdateringen av verksamhetsstyrningsprocessen då ÅA önskade få utvecklingsrekommendationer om den nya versionen
 - Auditeringsmatrisen användes i planeringen av de nya utbildningslinjerna; alla planeringsgrupper framställde självvärderingsrapporter
- Auditeringsbesöket och auditeringsrapporten har haft mindre betydelse jämfört med första auditeringen 2009
 - Mindre nervositet och enklare förberedelser då man visste vad som förväntades
 - Utvecklingsrekommendationerna var klart färre
 - ÅA:s verksamhet har blivit mer strukturerad och fakulteternas processer är mer likriktade

4) Hur har ÅA reagerat på auditeringens utvecklingsrekommendationer

- Värna om enheternas kvalitetskultur trots att processerna likriktas
 - Fakulteter och ämnen har fortsättningsvis betydande friheter att genomföra sin verksamhet
 - Nya bestämmelser och riktlinjer går på utlåtanderunda till enheterna och till rektors ledningsgrupp; god praxis vid enheterna beaktas i processutvecklingen
- Behov av anpassad utbildning i universitetspedagogik och ledarskap samt bättre uppföljning av pedagogisk meritering
 - Anställt en pedagogisk utvecklare med uppgift att stöda utvecklingen av personalens pedagogiska kompetens
 - UKM spetsprojektet HELLA (Higher Education Learning Lab); satsning på flerspråkig utbildning i högskolepedagogik (60 sp) i samarbete med Vasa universitet, VAMK, Novia och Arcada
 - Ledarskapsutbildning ges årligen enligt olika temaområden
 - En utvärderingsmodell har tagits fram för tenure track-systemet; den pedagogiska meriteringen bedöms
 - Mätsystemet Academ har anskaffats och piloteras av Handelshögskolan vid ÅA
- Konkretisering av strategin för internationalisering
 - Handlingsplan för internationalisering med 10 konkreta mål med ansvar, tidtabell och kostnader (2017)
 - Samarbetsavtal med strategiska partners i Norden, ansökt och accepterats i Magna Charta Universitatum
 - Anställt en internationell koordinator för att utveckla processerna för rekrytering av internationell personal och internationellt personalutbyte
 - Bättre strukturering av utbildningsutbudet på engelska för utbytesstuderande
 - Nya och omstrukturerade internationella masterprogram (minskat antal och starkare fakultetskoppling)
 - Utvecklad marknadsföring om utbildningar och utbildningsexport via medverkan i Finland University Ab

5) Kvalitetssystemets genomslagskraft inom ÅA - vilken betydelse har systemets olika delar

- Den uppdaterade verksamhetsstyrningsprocessen har förbättrat planeringen och uppföljningen av verksamheten under året
 - Styrelsen och rektors ledningsgrupp får via rapporteringen bättre grundinformation om verksamheten under året
 - Dekanerna har via den återkommande analysen av den egna fakultetens utveckling fått en tydligare roll i universitetets ledning
- Strategins åtgärdsprogram har blivit ett aktivare styrdokument
 - Består av konkreta utvecklingsprojekt med ansvar, tidtabeller och mätare
 - I årsplaneringen bestäms temaområden inom vilka resultatenheterna förutsätts utveckla överenskomna projekt; följs upp under året men måste bli ännu mer systematiskt
- Ledningsstrukturerna har utvecklats
 - Rektors ledningsgrupp träffas varannan vecka; diskussionen om ÅA:s utveckling har blivit mer strukturerad; infon från mötena sprids via fakulteternas ledningsgrupper och ledningsgruppen för universitetsservice
 - Kansler har fått ett ökat övervakande ansvar; har numera ansvar för forskningsetiska utredningar
 - En koncernstyrelse mellan ÅA och yrkeshögskolan Novia har införts för att effektivera samarbetet

6) Tre effektiva förfaringssätt i kvalitetssystemet

- Samarbete kring gemensamma regelverk och processer
 - Allt fler praktisk processer har centraliserats och vid behov tagits in i ÅA:s *instruktion för examination och bedömning*
 - Processarbetet bygger på att först utreda alla fakulteters och andra enheters specialbehov
 - En gemensam modell tas fram och piloteras vid en utbildning
 - Instruktionen går på utlåtanderunda till fakulteterna och andra enheter
 - På basis av utlåtandena görs ändringar som ännu kollas med alla enheter innan rektor godkänner ändringarna
 - Ändringarna kommuniceras till lärarna via mejl, webinarium och platsbesök
 - Exempel är eGradu-processen, gemensam bedömningsmatris för pro gradu avhandlingen, gemensamma detaljregler för skriftlig och muntlig tentamen, skriftlig och muntlig uppgift, fortlöpande aktivitet och lärdomsprov.
- Utvecklad avhandlingsprocess på kandidatnivån
 - Flera utbildningar har infört en gemensam process;
 - Seminarierna hålls av lärare från flera ämnen; sparar resurser
 - Gemensamma anvisningar för hur studerandena ska arbeta
 - En gemensam tidsgräns för att lämna in avhandlingen
- Förtydligade processer för forskarutbildningen
 - Gemensamt antagningsförfarande via studieinfo.fi
 - Infört ansökningsperioder (4 ggr/år)
 - Elektronisk studieplanering (1.8.2018)
 - Förbättrat kursutbud via ÅA:s övergripande forskarskola
 - Research Ethics, Open Science och Business Essentials for Scientists
 - Samarbete med Åbo universitet och Helsingfors universitet

7) Hur syns kvalitetskulturen i högskolans vardag

- Fortsättningsvis en hög grad av frihet under ansvar
 - Gäller såväl personal, som studerande
- Diskuterande arbetsgemenskap
 - Öppna dörrar gör det lätt för personal och studerande att träffas
 - Systematik för att få in synpunkter; rektors regelbundna möten med Studentkåren; regelbundna enkäter till personal och studerande; gemensamma seminarier och webinarier för informationsutbyte
 - Personalens och studerandenas kunskaper om sina rättigheter och skyldigheter samt hur man kan söka hjälp har blivit bättre
- Utvecklat samarbete över gränserna
 - Lärarna utvecklar gemensamma kurser mellan ämnena
 - Studerandena uppmuntras att ta kurser över gränserna med valbara moduler
 - Processutvecklingen sker i samarbete mellan lärare och utvecklare (eGradu, språkrespons, bedömningsmatrix)
- Centraliserad utvärdering som beaktar enheternas önskemål
 - I utvärderingen av enheter används Critical friend-konceptet där enheten får delta i utformningen av utvärderingen; känner delat ägarskap
 - Det införda kursutvärderingssystem har 6 gemensamma, lärandemålsinriktade frågor samt möjlighet för personalen att föra in egna frågor

8) Konkreta åtgärder för att utveckla kvalitetskulturen

- Pris för bra forskarteam, unga forskare, lärare, handledare och studerande
 - Med pris uppmuntras personer som gjort ett bra jobb, studentkåren delar ut rosor åt bra lärare och administratörer
- Satsning på att öka trivseln på campus
 - De nya fastigheterna har stora aulor och korridorer men få utrymmen för studerandena
 - Flera har under det senaste året inretts med soffor, arbetspunkter för grupparbeten etc.
- Bättre kommunikationen kring fattade beslut
 - Kort information om fattade beslut av styrelsen och annan central information skickas mer systematiskt ut på svenska och engelska
- Rådslagen togs tillbaka in i förvaltningsinstruktionen
 - Förutsätter att utbildningen ordnar möten mellan lärare och studerande
 - Blev frivilligt i förra instruktionsändringen men det visade sig att ämnesansvariga inte ordnar frivilliga möten pga. tidsbrist
 - Nu kan studerandena igen hänvisa till reglerna att det ska ordnas
- Lunchföreläsningar om problemlösning
 - ÅA bjuder på lunchsmörgås och någon presenterar ett aktuellt tema, som sedan diskuteras (max. 1h)
 - Gör att personer som är intresserade av/berörs av samma saker möts och kan börja nätverka
 - Ex. bättre tidshantering, hotfulla kunder, samarbeta med nya IT-verktyg
- Betoning av teamarbete över gränserna
 - Utbildningslinjerna ska ha gemensamma kurser, lärare från olika ämnen gör planeringsarbete ihop (kritik för att det är tids- och resurskrävande)

9) Vilken typ av utvärderingsverksamhet skulle bäst stöda vårt kvalitetssystem och utvecklingen av verksamheten

- Nordiska/internationella processinriktade utvärderingar/utredningar
 - t.ex. studieorientering, pedagogisk utveckling, avhandlingsprocessen, projekthantering för forskning
 - nationella högskolorna samarbetar redan kring processutveckling
 - gör endast nationell överföring av god praxis högskolorna för likriktade?
 - KARVI:s utredningar om grundskola/andra stadiet borde utvidgas till högskolesektorn
- Forskningens och serviceenheternas kvalitetshantering
 - om kvalitetssystemet ska gälla hela verksamheten så bör utvärderingarna riktas så att alla delar av verksamheten granskas
- Riktad utvärdering på basis av högskolans egen riskhantering?

10) Utvärdering av hur bra tredje omgångens auditeringsmodell kommer att fungera för ÅA

- Auditeringsmodellen
 - ÅA anser att modellen är nyskapande och utmanar universiteten att analysera områden som är centrala för att upprätthålla en hög, internationell kvalitet
 - Excellence-certifikatet är ett välkommet tillägg men svårt för ett litet, mångvetenskapligt universitet
- En kompetensskapande högskola
 - ÅA måste hitta sporrande element för att höja nivån för alla utbildningar
 - Utvecklingsinriktad återkoppling på studerandens lärande; gruppnivå kan fungera, individnivå utmanande
 - Den röda tråden i utbildningen måste bli pedagogiskt starkare
- En nyskapande högskola med genomslagskraft
 - Kräver en större satsning på analys av våra resultat
 - Experimenterande med samarbetspartners är beroende av sporrande finansieringsinstrument, nu väldigt resultatorienterat basfinansieringssystem (Schweiz och Danmark m.fl. verkar gå en annan väg)
- En utvecklingsorienterad och välmående högskola
 - Kvalitetssystemet måste ta nästa utvecklingssteg, på teoretisk nivå och på konkret nivå
 - Personalens kompetensutveckling måste registreras bättre och det måste finnas en plan för att alla utvecklar sig; utmanande då personalens antal minskar
- En lärande högskola
 - Benchlearning-projektet måste utgå från den nya strategin (tas fram 2019) och helst vara fakultetsöverskridande

Vem har skrivit rapporten

- Ansvarig skribent
 - Ole Karlsson, koordinator för kvalitetshantering och rättsskydd
- Delaktiga även
 - Christina Nygren-Landgårds, vicerektor för utbildning
 - Tove Forslund, koordinator för undervisningsutveckling